

David Baldacci

Niemandland

A.W. Bruna Uitgevers

1

Paul Rogers wachtte tot ze kwamen en hem zouden doden.

Dat deed hij al tien jaar.

Nu had hij nog vierentwintig uur om te wachten.

Of te leven.

Rogers was één meter vijfentachtig en woog eenentachtig kilo; en bijna niets daarvan was vet. De meeste mensen die naar zijn gestroomlijnde lichaam keken zouden verbaasd zijn als ze hoorden dat hij al in de vijftig was. Vanaf zijn hals naar beneden leek hij op een anatomische tekening: elke spier lag gehard en afgetekend tegen de spier ernaast.

Maar vanaf zijn hals naar boven waren de jaren duidelijk in zijn gezicht geëtst, en het zou aardig zijn om hem op vijftig te schatten. Zijn haar was dik maar overwegend grijs en zijn gezicht, hoewel dat al tien jaar achter de tralies had doorgebracht en de zon niet had gezien, was ruw verweerd, met diepe rimpels rondom de ogen en de mond, en brede groeven boven zijn dikke wenkbrauwen.

Hij had een warrige baard in dezelfde kleur als zijn haar. Gezichtshaar was hier niet echt toegestaan, maar hij wist dat niemand het lef had hem te dwingen het af te scheren.

Hij was net een bosratelslang die je – zonder het voordeel van een waarschuwend geluid – zomaar kon bijten als je te dichtbij kwam.

De ogen onder de warrige wenkbrauwen waren misschien wel het opvallendst aan hem: ze waren lichtblauw, en ondoorgrondelijk en levenloos.

Hij ging rechtop zitten toen hij hoorde dat ze eraan kwamen.

Nog steeds vierentwintig uur te gaan. Dit was geen goed teken.

Hij hoorde twee stel voeten die in de pas liepen.

De deur gleed open en de twee bewakers bleven staan.

‘Oké, Rogers,’ zei de oudere bewaker. ‘Meekomen.’

Rogers stond op en keek de mannen verbaasd aan.

De bewaker zei: ‘Ik weet dat het morgen zou zijn, maar de griffier

heeft kennelijk de verkeerde datum op het vrijlatingsbevel gezet en het was te veel moeite om te proberen die te veranderen. Dus voilà, vandaag is je grote dag.’

Rogers liep naar voren en stak zijn handen uit zodat ze hem konden boeien.

De oudere bewaker schudde zijn hoofd. ‘Je vrijlating is goedgekeurd, Rogers. Je mag als vrij man naar buiten lopen. Geen handboeien meer.’ Maar terwijl hij dat zei, greep hij het handvat van zijn gummistok iets steviger beet en begon een ader op zijn slaap te kloppen.

De twee bewakers namen Rogers mee door een lange gang met aan weerszijden vergrendelde celdeuren. De mannen achter die deuren hadden gepraat, maar toen Rogers in zicht kwam zwegen ze abrupt. De gevangenen zwegen toen ze voorbijliepen, maar toen begon het gefluister weer.

Ze liepen een klein vertrek binnen waar hij een stel nieuwe kleren kreeg, glimmende veterschoenen, zijn ring, zijn horloge en driehonderd dollar in contanten. Dertig dollar voor elk jaar dat hij gevangen had gezeten; dat was de grootmoedige geste van de staat. En, misschien wel het belangrijkste, een buskaartje naar de dichtstbijzijnde stad.

Hij trok zijn gevangenisoverall uit en zijn nieuwe hemd en de schone kleren aan. Hij moest de riem extra strak om zijn middel aantrekken om te voorkomen dat de broek afzakte, maar het jasje spande om zijn brede schouders. Hij trok de nieuwe schoenen aan; ze waren een maat te klein en knelden om zijn grote voeten. Daarna deed hij zijn horloge om, zette het op de juiste tijd met behulp van de wandklok, stopte het geld in zijn jaszak en schoof de ring moeizaam over een knokige knokkel.

Ze brachten hem naar de hoofdingang van de gevangenis, waar ze hem een pak papieren overhandigden waarin zijn plichten en verantwoordelijkheden als voorwaardelijk vrij burger stonden. Dat waren onder andere regelmatige ontmoetingen met zijn *parole officer* en strenge beperkingen ten aanzien van zijn bewegingsvrijheid en contact met andere mensen gedurende zijn voorwaardelijke vrijlating. Hij mocht de regio niet verlaten en niet dichterbij iemand in de buurt komen van wie hij wist dat die een strafblad had. Hij mocht geen drugs gebruiken en geen wapen bezitten of bij zich dragen.

De hydraulische rammen kwamen in beweging, waarna de metalen deur openging en Rogers voor het eerst in tien jaar de buitenwereld kon zien.

Toen hij over de drempel stapte, zei de oudere bewaker: 'Succes, en laat me je hier niet terugzien!'

Daarna kwamen de rammen weer in beweging en ging de massieve deur achter hem dicht, waarna het gefluister van de machine ophield.

De oudere bewaker schudde zijn hoofd, terwijl de jongere naar de deur bleef kijken. 'Ik durf te wedden dat-ie heel snel weer terug is.'

'Waarom?'

'Paul Rogers heeft misschien vijf woorden gezegd in de tijd dat hij hier zat. Maar de manier waarop hij soms keek...' De bewaker rilde. 'Je weet dat we hier een paar wrede hufters hebben, maar niemand bezorgt me zo de koude rillingen als Rogers. Het leek wel alsof er niets was achter die ogen van hem. Hij is twee keer eerder in aanmerking gekomen voor voorwaardelijke vrijlating, maar kreeg die niet. Ik hoorde dat-ie de parole-commissie de stuipen op het lijf joeg alleen al door naar hen te kijken. Maar drie keer is scheepsrecht, neem ik aan.'

'Waarom zat hij hier eigenlijk?'

'Moord.'

'En daarvoor kreeg hij maar tien jaar?'

'Verzachtende omstandigheden, denk ik.'

'Hebben de andere gevangenen nooit geprobeerd hem eronder te krijgen?' vroeg de jongere bewaker.

'Hem eronder te krijgen? Heb je die vent ooit zien trainen in de recreatiezaal? Hij is ouder dan ik, maar sterker dan de grootste klootzak die we hier hebben. En volgens mij sliep hij één uur per nacht. Als ik om twee uur 's nachts mijn ronde maakte, zat hij in zijn cel voor zich uit te staren of in zichzelf te praten en over zijn hoofd te wrijven. Heel raar.' Hij zweeg even. 'Toen hij hier pas was, hebben een paar van de wreedste gasten hier wel geprobeerd het alfamannetje uit te hangen.'

'Wat gebeurde er toen?'

'Laat ik het zo stellen: we hebben hier geen alfamannetjes meer. Een is verlamd geraakt, en de ander zit in een rolstoel te kwijlen, omdat Rogers hem een permanente hersenbeschadiging heeft bezorgd. Eén klap, en zijn schedel barstte. Ik heb het zelf zien gebeuren.'

'Hoe kreeg hij hier een wapen naar binnen?'

'Een wapen? Dat deed hij met zijn blote handen!'

'Wel verdomme!'

De oudere bewaker knikte bedachtzaam. 'Daarna had hij hier van niemand meer iets te duchten, want niemand viel hem toen nog lastig.'

Gevangenen respecteren het alfamannetje. Je hebt zelf gezien dat ze allemaal hun mond hielden toen hij net langskwam. Hij was hier een legende die steeds groter en slechter werd zonder dat hij nog een vinger hoefde uit te steken. Maar ik moet toegeven dat ik nooit eerder zo'n alfa heb gezien als Rogers. Meer zelfs.'

'Wat bedoel je?'

De bewaker dacht hier even over na. 'Nadat ze hem hiernaartoe brachten, hebben we hem zoals gebruikelijk gevisiteerd en geen gaatje overgeslagen.'

'Juist.'

'Nou, Rogers had dus littekens.'

'Verdomme, een heleboel hebben littekens! En tattoos!'

'Niet zoals deze: die zaten op zijn beide armen en benen, op zijn hoofd en zijn hele bovenlichaam. En op zijn vingers. Afschuwelijk! En we konden geen vingerafdrukken van hem nemen. Ik bedoel, die had-ie niet! Had nog nooit zoiets gezien, en ik hoop zoiets ook nooit weer te zien!'

'Hoe kwam hij aan die littekens?'

'Zoals ik al zei heeft die vent maar vijf woorden gezegd in de tijd dat hij hier zat. En het was echt niet zo dat we hem konden dwingen om ons te vertellen hoe hij eraan kwam. Ik heb altijd aangenomen dat Rogers bij zo'n fanatieke sekte had gezeten of was gemarteld. Verdomme, er zou een hele legereenheid voor nodig zijn om dat met hem te doen. Maar eerlijk gezegd wilde ik het helemaal niet weten. Rogers is een freak, en ik ben blij dat-ie weg is.'

'Dan is het wel bijzonder dat ze hem laten gaan.'

Terwijl de bewakers terugliepen naar de celblokken mompelde de oudere van de twee: 'God helpe iedereen die die rotzak tegenkomt.'

2

Buiten ademde Rogers langzaam in en weer uit, keek naar zijn gecondenseerde adem die even zichtbaar werd en daarna al even snel weer verdween.

Hij bleef een paar seconden staan om zich te oriënteren. Op een bepaalde manier had hij het gevoel alsof hij opnieuw werd geboren, uit de baarmoeder gleed en een wereld zag waarvan hij even eerder het bestaan niet had vermoed.

Hij keek van links naar rechts, van rechts naar links en toen naar de lucht. Helikopters waren niet onmogelijk, dacht hij. Niet hiervoor.

Niet voor hém.

Maar niemand wachtte op hem.

Dat kon komen door de tijd die was verstreken. Drie decennia. Mensen gingen dood, herinneringen vervaagden.

Of misschien dachten ze echt dat hij dood was.

Stom van ze.

Daarna dacht hij aan de foutieve datum waarop hij was vrijgelaten.

Als ze kwamen, kwamen ze morgen.

Godzijdank voor stomme griffiers.

Hij volgde de aanwijzingen op zijn ontslagpapieren en liep naar de bushalte. Die bestond uit vier verroeste palen met een golfplaten dak en een houten bank, versleten door de tientallen jaren dat hier mensen hadden zitten wachten om ergens anders naartoe te gaan. Tijdens het wachten haalde hij de stapel papieren uit zijn zak en smeet ze in de afvalbak naast de bushalte. Hij was niet van plan naar zijn parole officer te gaan. Hij moest naar plaatsen hier heel ver vandaan.

Hij raakte de plek op zijn hoofd aan, halverwege tussen zijn achterhoofdsbeen en de lambdanaad. Daarna streek hij met zijn vinger over de kroonnaad en ten slotte over de pijlnaad. Dat waren belangrijke delen van de schedel die belangrijke delen van de hersenen beschermden.

Hij had ooit gedacht dat wat daar was toegevoegd een tikkende tijdbom was.

Nu dacht hij er gewoon aan als h m.

Hij liet zijn hand langs zijn zij vallen toen de bus langs de stoerand stopte. De deuren gingen open en hij stapte in, gaf zijn kaartje aan de chauffeur en liep naar achteren.

Hij rook allerlei geuren, vooral van gefrituurd voedsel en ongewassen lichamen. Iedereen in de bus keek naar hem toen hij langs hen heen liep. Vrouwen klemden hun tas steviger vast. Mannen keken naar hem met een afwerende blik en gebalde vuisten. Kinderen keken alleen maar met grote ogen naar hem.

Dat effect had hij nu eenmaal op andere mensen, dacht hij.

Hij ging helemaal achterin zitten, waar de stank van het toilet iemand die niet veel ergere dingen had geroken zou hebben overweldigd.

Maar Rogers had veel ergere geuren geroken.

Schuin tegenover hem, aan de andere kant van het gangpad, zaten een jonge man en vrouw van in de twintig. De jonge vrouw zat aan het gangpad. Haar vriendje was heel groot, bijna twee meter, en was een en al spieren. Ze hadden niet naar Rogers gekeken toen hij naar zijn plaats liep, vooral doordat ze druk bezig waren elkaars mond met hun tong te verkennen.

Toen de bus weer ging rijden, hielden ze op met kussen en keek de man met een vijandige blik naar Rogers. Rogers keek terug tot de man zijn blik afwendde.

De jonge vrouw keek ook naar hem en glimlachte. ‘Net vrijgekomen?’ vroeg ze.

Rogers keek naar zijn kleren. Hij begreep dat dit de standaardkleding was voor mensen die net uit de gevangenis kwamen. Misschien bestelde het gevangenisstelsel ze wel met grote aantallen tegelijk, inclusief te kleine schoenen zodat ex-gevangenen niet sneller konden rennen dan een ander. En misschien stond deze bushalte bij de omwonenden wel bekend als de ‘gevangenshalte’. Dat zou de blikken verklaren waarmee ze hem hadden aangekeken.

Rogers kwam niet op het idee om haar glimlach te beantwoorden, maar knikte wel.

‘Hoe lang heb je gezeten?’

Als antwoord liet Rogers zijn tien vingers zien.

Ze keek hem met een meelevende blik aan. ‘Dat is heel lang.’ Ze sloeg

haar benen over elkaar, zodat één lang, slank en bloot been in het middenpad hing en hij haar lichte huid kon bewonderen.

Ze reden bijna een uur, de afstand van de gevangenis naar de dichtstbijzijnde stad. Al die tijd bungelde de pump verleidelijk aan de voet van de vrouw.

Rogers zat er de hele tijd naar te kijken.

Toen de bus bij het busstation stopte was het donker. Bijna iedereen stapte uit. Rogers als laatste, omdat hij dat het prettigst vond.

Zodra hij was uitgestapt, keek hij om zich heen. Een paar mensen werden begroet door vrienden of familieleden. Anderen haalden hun koffers en tassen uit de bagageruimte aan de achterkant van de bus. Rogers bleef staan en keek om zich heen, net zoals hij voor de gevangenis had gedaan. Hij had geen vrienden of familieleden om hem te begroeten, en geen bagage om uit de bus te halen.

Maar hij wachtte tot er iets zou gebeuren.

De jonge man die dreigend naar hem had gekeken, haalde zijn eigen bagage en die van de jonge vrouw op. Terwijl hij daarmee bezig was, liep zij naar Rogers toe. 'Je ziet eruit alsof je wel een pleziertje kunt gebruiken.'

Hij gaf geen antwoord.

Ze keek naar haar vriendje. 'We nemen zo afscheid van elkaar. Zullen we daarna samen iets leuks gaan doen? Ik weet wel een plekje.'

Toen haar vriendje terugkwam met een lange weekendtas en een kleinere koffer pakte ze hem bij de arm, waarna ze samen wegliepen. Maar zij keek achterom naar Rogers en knipoogde.

Hij volgde het jonge stel met zijn blik toen ze door de straat liepen, links afsloegen en uit het zicht verdwenen.

Rogers begon te lopen. Hij liep dezelfde steeg in en zag dat het stel voor hem uit liep. Ze waren al bijna uit het zicht, maar nog niet helemaal.

Rogers raakte zijn hoofd weer aan op dezelfde plek als eerst, en volgde het litteken dat op een meanderende rivier leek.

Ze liepen een hele tijd door, blok na blok, terwijl het stel net zichtbaar was. Steeds nog net zichtbaar.

Het was nu heel donker. Het stel sloeg een hoek om en verdween uit het zicht.

Rogers versnelde zijn pas en sloeg dezelfde hoek om.

Met zijn arm ving hij de klap op van de knuppel. Het hout versplin-

terde en de bovenste helft van de knuppel vloog door de lucht en knalde tegen de muur.

‘Shit!’ brulde de jonge man die hem vasthield. De weekendtas lag geopend op de grond. De vrouw stond een meter achter haar vriendje. Ze was in elkaar gedoken toen de knuppel doormidden brak en haar kant op zeilde, waardoor ze haar tasje had laten vallen.

De man liet de andere helft van de knuppel los, haalde een stiletto uit zijn zak en opende die. ‘Geef die driehonderd dollar maar af, meneer de ex-gevangene, en die ring en dat horloge. Dan zal ik je niet levend villen.’

Driehonderd dollar? Ze wisten dus hoeveel geld hij had gekregen voor zijn tien jaar in de bak.

Rogers draaide zijn hoofd naar rechts en liet zijn nek knakken.

Hij keek om zich heen. Het waren hoge, stenen muren zonder ramen, er waren dus geen getuigen. Het was een donkere steeg, er was verder niemand; dat had hij allemaal al gezien.

‘Heb je me gehoord?’ vroeg de jonge man die boven Rogers uittorende.

Rogers knikte; hij had de man inderdaad gehoord.

‘Nou dan, geef me dat geld en die andere dingen. Ben je zwakzinnig of zo?’

Rogers schudde zijn hoofd. Want hij was niet zwakzinnig. En hij was ook niet van plan die gast iets te geven.

‘Zelf weten!’ brulde de man. Hij dook op Rogers af en maakte een snijbeweging met zijn mes.

Rogers blokte de aanval met het mes gedeeltelijk, maar het lemmet sneed nog wel in zijn arm. Dat vertraagde hem absoluut niet, zelfs niet een beetje, want hij voelde niets. Terwijl het bloed over zijn kleren droop, greep hij de hand met het mes en kneep.

De man liet het mes vallen. ‘Shit! Shit!’ gilde hij. ‘Laat me los! Laat me verdomme los!’

Maar Rogers liet hem niet los. De man viel op zijn knieën en deed vergeefse pogingen Rogers’ vingers los te maken.

De vrouw keek vol ongeloof toe.

Langzaam raapte Rogers met zijn vrije hand de gebroken knuppel op en hief hem in de lucht.

De jonge man keek naar hem op. ‘Alsjeblieft man, niet doen!’

Rogers haalde uit met de knuppel. De harde klap verbrijzelde de zij-

kant van de schedel van de man. Stukken bot vermengd met grijs hersenweefsel vormden een plasje naast zijn hoofd.

Rogers liet de hand van de dode man los, waarna die op zijn zij op de stoep rolde.

De vrouw gilte. Ze deinsde achteruit en keek naar haar tasje, maar liep er niet naartoe. 'Help! Help!'

Rogers liet de knuppel vallen en keek naar haar.

Dit deel van de stad was verlaten op dit tijdstip, en daarom hadden zij deze plek uitgekozen om hem in een hinderlaag te lokken.

Er was niemand in de buurt om wie dan ook te helpen. Ze hadden gedacht dat dit in hun voordeel werkte. Toen Rogers de steeg in liep, had hij geweten dat dit in zijn voordeel werkte.

Hij wist al dat het een val was vanaf het moment dat de jonge vrouw in de bus naar hem had gekeken. Haar dode vriendje was van haar eigen leeftijd en knap. Rogers was geen van beide. De enige dingen die hij had en die zij wilden zaten in zijn zak, om zijn pols en om zijn vinger.

Kennelijk hadden ze het gemunt op mannen die net vrij waren gekomen.

Nou, vanavond hadden ze het verkeerde doelwit uitgekozen.

Ze liep achteruit tot ze tegen de muur stond. Tranen stroomden over haar gezicht en ze jammerde: 'Alsjeblieft! Doe me alsjeblieft niets! Ik zweer dat ik niemand zal vertellen wat je hebt gedaan. Dat zweer ik! Alsjeblieft!'

Rogers bukte zich en raapte de stiletto op.

Ze snikte. 'Alsjeblieft, niet doen! Alsjeblieft... Hij heeft me gedwongen. Hij zei dat hij me iets zou aandoen...'

Rogers liep naar de vrouw toe en keek naar haar angstige gezicht. Niets daarvan had enige invloed op hem, net zomin als het mes dat in zijn arm sneed.

Niets, want hij was niets.

Hij voelde niets.

Ze wilde duidelijk dat hij medelijden met haar kreeg. Dat wist hij. Dat begreep hij. Maar er was een verschil tussen iets begrijpen en echt iets voelen.

Op een bepaalde manier was dat het grootste verschil dat er bestond.

Hij voelde niets. Niet voor haar. Niet voor hem. Hij wreef over dezelfde plek op zijn hoofd, alsof zijn vingers dwars door zijn schedel heen het bot en het hersenweefsel konden aanraken en eruit konden

trekken wat erin zat. Het brandde, maar het brandde altijd als hij deed wat hij deed.

Rogers was niet altijd zo geweest. Soms, als hij er lang en diep over nadacht, kon hij zich vaag herinneren dat hij een ander mens was geweest.

Hij keek naar het mes, nu een roestvrijstalen verlenging van zijn arm. Hij hield het iets minder stevig vast.

‘Laat je me gaan?’ vroeg ze buiten adem. ‘Ik... ik vind je echt heel aardig.’

Hij zette een stap achteruit.

Ze dwong zichzelf te glimlachen. ‘Ik beloof je dat ik niets zal zeggen.’

Rogers zette nog een stap achteruit. Hij kon gewoon weggaan, dacht hij.

Ze keek langs hem heen. ‘Volgens mij bewoog hij net,’ zei ze ademloos. ‘Weet je zeker dat hij dood is?’

Rogers draaide zich om om te kijken.

De snelle beweging trok zijn aandacht. Ze had haar tasje gepakt en er een revolver uit gehaald. Hij zag dat de loop van het vernikkelde vuurwapen omhoogging om op zijn borst te worden gericht.

Hij viel verrassend snel aan en stapte opzij nadat hij haar keel had doorgesneden en het bloed uit haar halsslagader rakelings langs hem heen spoot.

Ze viel voorover op de stoep, waardoor ze haar knappe gezichtje ruineerde, maar dat was nu niet meer belangrijk. De revolver die ze uit haar handtas had gehaald viel op de stoep en stuiterde weg.

Rogers, in tijdnood nu, haalde al het geld uit de portefeuille van de man en uit het tasje van de vrouw. Hij vouwde de bankbiljetten netjes op en stopte ze in zijn zak.

Hij drukte de gebroken knuppel in de hand van de jonge vrouw en stopte het vuurwapen weer in haar tasje en de stiletto in de hand van de dode man. Hij liet het aan de plaatselijke politie over om uit te zoeken wat er was gebeurd.

Hij bond zijn arm zo goed mogelijk af, waarna die ophield met bloeden.

Hij nam even de tijd om de opgevouwen bankbiljetten te tellen; zijn vermogen was zojuist verdubbeld.

Hij had een lange, moeilijke reis voor de boeg.

En na al deze jaren werd het tijd eraan te beginnen.

3

John Puller keek naar zijn vader die lag te slapen in het bed in de kamer die nu zijn thuis was geworden.

Hij vroeg zich af hoe lang nog.

Puller senior was de laatste tijd veranderd. En dat kwam niet alleen door zijn verslechterde gezondheid.

Zijn oudste zoon, Robert Puller, die in een militaire gevangenis in Leavenworth, Texas, had gezeten, was officieel vrijgesproken van alle beschuldigingen wegens landverraad en zijn strafblad was gewist. Daarna was Robert weer benoemd als officier bij de Amerikaanse luchtmacht. Het weerzien tussen Puller senior en zijn oudste zoon had zeldzame tranen bij John Puller opgewekt.

Maar de blijdschap omdat zijn zoon nu vrij was, was gevolgd door een periode van snelle aftakeling, in elk geval mentaal. Fysiek was de voormalige driesterrengeneraal fitter dan de meeste andere mannen van zijn leeftijd. Maar het was een sterk lichaam met een aftakelende geest. Misschien had de oude man het wel volgehouden tot het zeker was dat zijn zoon vrijkwam. Nu dat doel was bereikt, had de vader het misschien gewoon opgegeven, waardoor zijn energie en daarmee zijn wil om te leven waren verdwenen.

Dus zat Puller daar en keek hij naar zijn vader. Hij vroeg zich af wat hij zou ontdekken achter de gebeeldhouwde granieten gelaatstrekken zodra zijn vader wakker werd. Zijn vader was een geboren leider, hij was zijn mannen tientallen jaren voorgegaan in de strijd, en met veel succes. Het leger had hem beloond met zo ongeveer alle medailles, erelinten, eervolle vermeldingen en promoties die er maar bestonden. Maar zodra zijn jaren in actieve dienst voorbij waren geweest, was het alsof er een knop was omgezet en was zijn vader snel veranderd in... dit.

De artsen noemden het dementie die veranderde in iets anders, en iets ergers.

Puller noemde het zijn vader kwijtraken.

Zijn broer Robert was nu in het buitenland op een nieuwe missie, waardoor hij nog maanden weg zou zijn. John Puller was net terug van een onderzoek in Duitsland en was, meteen nadat de wielen van het vliegtuig de landingsbaan hadden geraakt, hiernaartoe gereden om zijn vader op te zoeken.

Het was laat, maar hij had zijn vader al een tijdje niet meer gezien.

En dus zat hij daar en vroeg zich af welke versie van zijn vader wakker zou worden en hem zou begroeten.

Puller senior, de bulderende klootzak?

Puller senior, de stoïcijner?

Puller senior, met een lege blik in zijn ogen?

Als hij mocht kiezen, dan voor een van de eerste twee, en niet voor de laatste.

Iemand klopte op de deur.

Puller stond op en deed open.

Twee mannen keken hem aan. De ene man droeg het uniform van een kolonel, en de andere man was in burger.

‘Ja?’ vroeg Puller.

‘John Puller junior?’ vroeg de man in burger.

‘Inderdaad. En wie zijn jullie?’

‘Ted Hull.’ Hij haalde zijn badge met identiteitskaart tevoorschijn en liet hem zien. ‘Twelfth MP’s CID, Fort Lee.’

De MP is de Militaire Politie; het CID is het Criminal Investigation Command van het Amerikaanse leger.

‘En ik ben kolonel David Shorr,’ zei de geüniformeerde man.

Puller kende hem niet, maar het leger had dan ook een heleboel kolonels. Hij stapte de gang op en deed de deur achter zich dicht. ‘Mijn vader ligt te slapen. Wat kan ik voor u doen? Gaat dit om een andere opdracht? Ik zou de komende twee dagen vrij zijn. U kunt met mijn *commanding officer* praten, Don White.’

Shorr zei: ‘We hebben uw co al gesproken. Hij vertelde ons waar u was.’

‘Waar gaat het dan om?’

‘Om uw vader, *Chief*. En ik denk ook om uzelf.’

Omdat Puller feitelijk een *chief warrant officer* was – hoofdadjutant – bij het CID, werd hij door mensen in uniform aangesproken met ‘Chief’. Hij was geen benoemde officier zoals degenen die waren

opgeleid op West Point, maar was zijn militaire carrière begonnen als een *enlisted*, een soldaat of onderofficier die onder aan de ladder is begonnen, en had daardoor een lagere rang dan Shorr.

‘Ik begrijp het niet, meneer,’ zei hij.

Met zijn bijna één meter drieënnegentig torende hij boven de twee andere mannen uit. Hij had zijn lengte van zijn vader geërfd en zijn rustige karakter van zijn moeder. Zijn vader had slechts twee emotionele standen: luid en oorverdovend.

‘Verderop in de gang is een bezoekersruimte,’ zei Shorr. ‘Laten we daar praten.’ Hij liep voor hen uit naar het vertrek, dat leeg bleek, en deed de deur achter hen dicht.

Ze gingen allemaal zitten, Puller tegenover de twee andere mannen. Shorr keek Hull aan en knikte.

Hull haalde een envelop uit zijn zak en tikte ermee tegen zijn geopende hand. ‘Fort Eustis ontving dit bericht en stuurde het door naar mijn kantoor. We hebben al wat spoorwerk gedaan. Daarna ontdekten we dat u vandaag zou terugkomen, en zijn we in de auto gestapt om u te zien.’

Shorr zei: ‘Ik ben gestationeerd in JBLE. Dat is de connectie.’

Puller knikte. Hij wist dat dit in Tidewater was, een regio die bestond uit Norfolk, Hampton en Newport News, Virginia. In 2010 waren de legerbasis Fort Eustis in Newport en de luchtmachtbasis Langley samengevoegd tot de nieuwe basis die binnen het leger JBLE werd genoemd.

‘Transport en logistiek,’ zei Puller.

‘Inderdaad.’

‘En hoewel de Twelfth MP’s hun hoofdkwartier hebben in Fort Lee, opereren we ook vanuit JBLE en Fort Lee, en bemannen het CID-kantoor voor JBLE,’ zei Hull. ‘Ik reis heen en weer. Prince George’s County ligt niet ver van Tidewater.’

Puller knikte. Dat wist hij. ‘Wat staat er in die brief?’

Hij was ongerust, want zijn vader had ook een keer een brief gekregen, van zijn zus in Florida. Toen was Puller naar de Sunshine State vertrokken, wat hem bijna zijn leven had gekost.

‘Hij was geadresseerd aan het CID-kantoor in JBLE. De vrouw die hem heeft geschreven heet Lynda Demirjian?’ Hull zei dat op vragende toon, alsof hij dacht dat de naam Puller wel iets zou zeggen. ‘Herinnert u zich haar?’

‘Ja, van Fort Monroe. Toen ik klein was.’

‘Ze woonde vlak bij jullie toen uw vader daar gestationeerd was, voordat het werd gesloten en de operaties werden verplaatst naar Fort Eustis. Zij was een vriendin van de familie, of eigenlijk was ze bevriend met uw moeder.’

Puller dacht terug aan die tijd, zo’n dertig jaar geleden, en herinnerde zich een kleine, mollige, knappe vrouw die altijd glimlachte en de lekkerste taarten maakte die Puller ooit had gegeten. ‘Waarom schrijft ze naar het CID?’

‘Ze is helaas heel ziek, laatste fase van alvleesklierkanker.’

‘Verschrikkelijk,’ zei Puller en hij keek naar de brief.

Hull zei: ‘Ze schreef naar het CID omdat ze stervende was en iets bekend wilde maken waar ze al heel lang mee rondliep. Een soort sterfbedbekentenis.’

‘Oké,’ zei Puller, die ongeduldig begon te worden. ‘Maar wat heeft dat met mij te maken? Ik was toen nog maar een kind.’

‘Net als uw broer.’

‘U zit niet bij de MP’s,’ zei Puller.

Shorr schudde zijn hoofd. ‘Maar men besloot dat een hoge officier nodig was voor dit eh... gesprek.’

‘Waarom dan wel?’ vroeg Puller.

‘De echtgenoot van mevrouw Demirjian, Stan, diende samen met uw vader in Fort Monroe. Hij was toen sergeant eerste klas. Hij is nu natuurlijk gepensioneerd. Herinnert u zich hem?’

‘Ja, hij heeft samen met mijn vader in Vietnam gezeten. Ze kennen elkaar al heel lang. Maar kunt u me vertellen wat er in die brief staat?’

Hull zei: ‘Volgens mij is het beter als u hem zelf leest, Chief. Hij gaf de brief aan Puller.’

De brief bestond uit drie vellen en leek geschreven door een man.

‘Heeft ze hem niet zelf geschreven?’ vroeg Puller.

‘Nee, daarvoor is ze te zwak. Haar man heeft hem geschreven, maar hij is door haar gedictieerd.’

Puller legde de vellen op het tafeltje naast zijn stoel en begon te lezen, terwijl de twee mannen aandachtig naar hem keken.

De zinnen waren lang en breedvoerig. Puller kon zich voorstellen dat de terminale vrouw probeerde haar gedachten op een rij te zetten om ze aan haar man te kunnen vertellen. Toch was het meer een stroom ontboezemingen dan iets anders. Ze zat waarschijnlijk onder

de medicijnen toen ze de brief dicteerde. Puller voelde bewondering voor haar vastbeslotenheid om dit te doen vlak voordat ze stierf.

En toen, na de inleidende woorden, kwam hij bij de kern van de brief.

Zijn mond viel open.

Zijn hand begon te trillen.

En zijn maag voelde alsof iemand hem zojuist een keiharde stomp had gegeven.

Hij las door, sneller, steeds sneller, met misschien wel dezelfde ademloosheid als die van de stervende vrouw tijdens het dicteren.

Toen hij klaar was met lezen en opkeek, zag hij dat de twee mannen naar hem keken.

‘Ze beschuldigt mijn vader ervan dat hij mijn moeder heeft vermoord.’

‘Inderdaad,’ zei Hull. ‘Dat klopt inderdaad.’

4

‘Dit is belachelijk!’ zei Puller. ‘Mijn vader was niet eens in het land toen mijn moeder verdween!’

Ted Hull keek naar kolonel Shorr, schraapte zijn keel en zei: ‘Zoals ik al zei, hebben we al wat spuurwerk verricht.’

Puller zei: ‘Wacht even, wanneer hebben jullie deze brief ontvangen?’

‘Een week geleden.’

‘En jullie vertellen me dit nú pas?’

Shorr mengde zich in het gesprek. ‘Chief Puller, ik begrijp dat u hierdoor erg van slag bent.’

‘Daar hebt u verdomme gelijk in!’ Puller beheerste zich toen hij zich realiseerde dat de man tegen wie hij praatte een veel hogere rang had dan hijzelf. ‘Het is verontrustend, meneer,’ zei hij, rustiger nu.

‘En in verband met de ernst van deze beschuldiging wilden we enig onderzoek doen voordat we deze zaak onder uw aandacht zouden brengen.’

‘En wat is er uit uw onderzoek naar voren gekomen?’ vroeg Puller bars.

‘Dat hoewel uw vader inderdaad het land uit was geweest, hij één dag eerder is teruggekomen dan gepland. Vijf of zes uur voordat uw moeder verdween, was hij in Virginia en in de buurt van Fort Monroe.’

Puller voelde dat zijn hart een slag oversloeg. ‘Dat bewijst niet dat hij daarbij betrokken was.’

‘Helemaal niet. Maar we hebben de oude onderzoeksrapporten bekeken. Uw vader zei dat hij in het buitenland was, en eerdere reisverslagen ondersteunden dat. Om die reden werd hij tijdens het onderzoek beschouwd als iemand die er niets mee te maken kon hebben.’

‘Waarom denkt u daar nu dan anders over?’

‘Omdat we andere reisverslagen en vouchers hebben gevonden waaruit blijkt dat uw vader, die met een militair transport zou terugkomen, in werkelijkheid met een privévliegtuig is teruggevlogen.’

‘Een privévliegtuig? Van wie?’

‘Dat weten we nog niet zeker. Vergeet niet dat we het over dertig jaar geleden hebben.’

Puller wreef in zijn ogen; hij kon gewoon niet geloven dat dit echt gebeurde. ‘Ik weet hoe lang het geleden is. Ik was erbij. Mijn broer en ik waren erbij. En mijn vader. Het was een hel voor ons. Het heeft ons gezin verscheurd.’

‘Dat kan ik goed begrijpen,’ zei Hull. ‘Maar waar het om gaat is dat wanneer uw vader zei dat hij niet in het land was en uit de verslagen blijkt dat dit wél zo was...’ Hij liet de voor de hand liggende conclusie onuitgesproken.

Puller besloot om het maar gewoon te zeggen. ‘U zegt dus dat hij loog? Misschien hebben de verslagen die u hebt gevonden het mis. Ook al stond zijn naam op een vluchtmanifest, dat bewijst nog niet dat hij echt in dat vliegtuig zat.’

‘We moeten zeker nog dieper graven.’

Puller keek de beide mannen aan. ‘Maar als dat alles was wat jullie hadden, waren jullie nu niet hier.’

Shorr zei: ‘Ik was bijna vergeten wat uw beroep is. U hebt veel ervaring met het uitvoeren van onderzoeken.’

‘Dus wat hebt u nog meer, kolonel?’

Hull zei: ‘Dat kunnen we niet vertellen, Chief. Het is een lopend onderzoek.’

‘Dus jullie zijn een onderzoek gestart op basis van de brief van een stervende vrouw over iets wat dertig jaar geleden is gebeurd?’

‘En op basis van het feit dat uw vader niet in het buitenland was toen hij zei dat hij dat wel was,’ antwoordde Hull defensief. ‘Luister, als we dat niet hadden ontdekt, zouden we dit gesprek nu niet voeren. Het is echt niet zo dat ik op een ochtend wakker werd en besloot een militaire legende onderuit te schoffelen, Chief. Maar het zijn nu ook andere tijden. In die tijd zijn er misschien dingen begraven die niet begraven hadden mogen worden. Het leger is er de afgelopen jaren vaak van beschuldigd niet transparant te zijn.’ Hij zweeg en keek naar Shorr.

Shorr zei: ‘Er is een onderzoek gestart, Chief Puller, dus moeten we hiermee aan de slag. Maar tenzij er nieuwe bewijzen boven tafel komen, denk ik niet dat dit ergens toe leidt. Het leger heeft niet tot doel om de reputatie van uw vader te ruïneren op basis van een enkele brief van een stervende vrouw.’

‘Wat voor nieuwe bewijzen?’ vroeg Puller.

Shorr zei gedecideerd: ‘Dit was een beleefdheidsbezoek, Chief Puller. Dat is alles. Het CID gaat nu verder met zijn onderzoek, maar we wilden dat u wist wat er speelt en dat deze brief bestaat. Omdat uw vader is wie hij is, vonden we het alleen maar gepast om u persoonlijk te vertellen wat er gaande is.’

Puller wist niet wat hij hierop moest zeggen.

Hull zei: ‘We willen u later nog formeel verhoren, Chief. En uw broer. En uw vader natuurlijk.’

‘Mijn vader is dement.’

‘Dat weten we. En we weten ook dat hij soms heldere momenten heeft.’

‘Van wie weet u dat?’

Shorr stond op, net als Hull. Shorr zei: ‘Dank u voor uw tijd, Chief. Agent Hull neemt weer contact met u op.’

‘Hebt u al met Lynda Demirjian gepraat?’ vroeg Puller. ‘En met haar man?’

‘Nogmaals, het CID neemt weer contact met u op,’ zei Hull. ‘Bedankt voor uw tijd. En het spijt me dat ik degene moest zijn om u dit verontrustende bericht te vertellen.’

De twee mannen vertrokken, terwijl Puller bleef zitten en naar de vloer staarde.

Na een tijdje haalde hij zijn telefoon tevoorschijn en toetste een nummer in.

Zijn broer nam op nadat de telefoon twee keer over was gegaan. ‘Hallo broertje, ik ben nu bezig. En als je in Virginia bent, is het hier acht uur later dan bij jou. Dus dan kan ik je bellen...’

‘Bobby, we hebben een groot probleem. Het gaat om pa.’

Robert Puller zei meteen: ‘Wat is er mis?’

Puller vertelde zijn oudere broer alles wat er net was gebeurd.

Een halve minuut zei Robert Puller niets. Het enige wat John hoorde was zijn ademhaling.

‘Wat herinner jij je nog van die dag?’ vroeg Robert toen.

Puller leunde achterover op zijn stoel en wreef over zijn voorhoofd. ‘Ik speelde buiten. Ik draaide me om naar het raam en zag ma. Ze droeg een badjas en had een handdoek om haar haren geslagen. Ze kwam kennelijk net onder de douche vandaan.’

‘Nee, ik bedoel later.’

‘Later? Dat was de laatste keer dat ik haar zag.’
‘Niet waar. We hebben die avond nog gegeten en daarna ging ze weg. Ons buurmeisje paste op ons.’
Puller ging rechtop zitten. ‘Dat kan ik me niet herinneren.’
‘Tja, we hebben er ook nooit echt over gepraat, John.’
‘Waar ging ze die avond naartoe?’
‘Weet ik niet. Naar een vriendin, denk ik.’
‘En ze is nooit teruggekomen?’
‘Kennelijk niet,’ zei Robert kortaf. ‘Pa was dus wel in het land. Hij zei tegen de politie dat het niet zo was.’
‘Hoe weet je dat hij hun heeft verteld dat-ie niet in het land was?’
‘Agenten van het CID kwamen naar het huis, John. De volgende dag. Pa was thuis. Ze praatten met hem. Wij waren boven, maar ik kon hen wel verstaan.’
‘Waarom kan ik me dat allemaal niet herinneren, Bobby?’
‘Jij was acht, je begreep er niets van.’
‘Jij was toen nog niet eens tien.’
‘Ik ben nooit echt een kind geweest, John, dat weet je. Het was een bijzonder traumatische tijd voor ons allemaal. Jij hebt waarschijnlijk heel veel herinneringen verdrongen. Dat is een verdedigingsmechanisme.’
‘Ze willen ons ook verhoren. En pa.’
‘Nou, ons kunnen ze wel verhoren, maar ik denk niet dat ze er veel mee opschieten als ze pa ondervragen.’
‘Misschien begrijpt hij wel wat ze zeggen. Dat zij denken dat hij ma heeft vermoord.’
‘Ik weet niet hoe we dat kunnen voorkomen, John. Het is een onderzoek. Jij weet beter dan de meeste mensen hoe dat gaat. Dat kun je niet voorkomen.’
‘Ik denk dat ik een advocaat voor pa moet regelen.’
‘Ken je een goeie?’
‘Shireen Kirk. Ze is net weg bij de JAG en werkt nu bij een advocatenkantoor.’
‘Dan moet je haar maar bellen.’
‘Herinner jij je Lynda Demirjian?’
‘Ja. Aardige vrouw. Bakte taarten. Zij en ma waren goede vriendinnen.’
‘Kan ze die avond bij haar op bezoek zijn geweest?’ vroeg Puller.

‘Dat weet ik niet. Ze heeft me niet verteld waar ze naartoe ging.’

‘Demirjian is ervan overtuigd dat pa ma heeft vermoord.’

‘Ik vraag me af waarom. Ik bedoel, het CID heeft misschien ontdekt dat hij in het land was toen hij zei van niet, maar dat was pas nádat ze haar brief hadden gekregen en het onderzochten. Ze moet andere redenen hebben.’

‘En ik ga uitzoeken welke dat zijn.’

‘Denk je dat ze jou deze zaak laten onderzoeken? Het gaat om pa. Verdomme, ze gaven jou ook geen toestemming om zelfs maar in de buurt te komen van mijn zaak, weet je nog?’

‘En weet je nog dat ik daar wél bij in de buurt kwam? Heel dicht in de buurt.’

‘En dat heeft je bijna je carrière gekost. Ik raad je dus aan je hier niet mee te bemoeien.’

‘We kunnen ons er niet afzijdig van houden, Bobby.’

‘Laat mij eerst een paar dingen natrekken, dan bel ik je daarna terug.’

‘Jij... je denkt toch niet dat hij...’ Puller kon het gewoon niet hardop zeggen.

‘Eerlijk gezegd weet ik het niet zeker, en jij ook niet.’